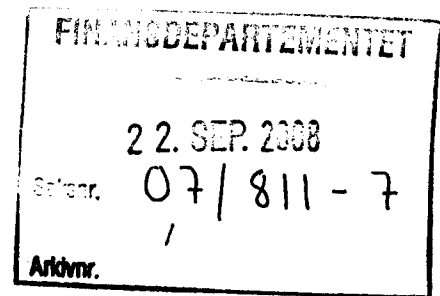




Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep  
0030 OSLO



Deres ref.  
07/811 FM KRR

Vår ref.  
200504372-8

Arkivkode  
008

Dato  
16.09.2008

## Høringsnotat - håndheving av innsendingsplikt til Regnskapsregisteret, forslag om endring av regnskapsloven § 9-3 og vedtakelse av forskrift

Brønnøysundregistrene har fått i oppdrag av Finansdepartementet å utforme et høringsnotat for endring av regnskapsloven § 9-3 samt for forskrift med hjemmel i denne bestemmelsen ved brev av 4. juni 2008.

### Innledning/historikk

Regnskapsloven § 9-3, om adgang til ved forskrift å gi Regnskapsregisteret rett til å uthente data fra andre etater for å kunne fastslå hvem som har regnskapsplikt, kom inn i loven etter evalueringen, jf. Ot.prp. nr. 39 (2004-2005) Om lov om endringer i lov 17. juli 2008 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) og enkelte andre endringer (evaluering av regnskapsloven). Bestemmelsen trådte i kraft 1. juli 2005. Det er foreløpig ikke vedtatt noen forskrift til denne lovbestemmelsen.

Samtidig ble gruppen foretak som har plikt til å sende inn årsregnskap m.v. til Regnskapsregisteret utvidet. De unntakene fra innsendingsplikten som var fastsatt i forskrift 16. desember 1998 nr. 1234 § 1-1 ble opphevet. Det gjaldt regnskapspliktige foretak i henhold til regnskapsloven § 1-2 nr. 4 og 6 til 12 når de falt inn under definisjonen av små foretak samt indre selskaper.

Som begrunnelse for innføring av regnskapsloven § 9-3 uttaler departementet følgende på side 147 i ovennevnte ot.prp.:

*"Departementet er enig med Brønnøysundregistrene i at en effektiv bruk av forsinkelsesgebyr forutsetter at Regnskapsregisteret har tilstrekkelige virkemidler for å fastslå om enheter har regnskaps- og innsendingsplikt, og at det i denne sammenheng kan være nødvendig å innhente opplysninger fra andre offentlige etater mv. Betydningen av dette vil øke desto mer ved utvidelse av innsendingsplikten. Departementet ser at det kan være en praktisk mulighet å innhente opplysninger om for eksempel virksomhetens salgsinntekt fra Skattedirektoratet eller oversikt over antall ansatte fra Arbeidsgiver/arbeidstakerregisteret. Denne type opplysninger kan ha avgjørende betydning for om terskelverdier for regnskapsplikt er overskredet. Per i dag er det begrensninger i de aktuelle etaters opplysningsplikt som gjør at Regnskapsregisteret ikke kan innhente slike opplysninger tilstrekkelig effektivt. Videre legger departementet til grunn at Regnskapsregisteret kan ha behov for å innhente opplysninger om foretak som har regnskapsplikt som følge av virksomhetens art – eksempelvis advokatvirksomhet, apotek – eller fordi det er en type foretak som er underlagt tilsynsorgan, blant annet Lotteritilsynet og Kredittilsynet. Departementet foreslår at departementet gis adgang til i forskrift å bestemme at forvaltningsorgan skal gi opplysninger til Regnskapsregisteret som er egnet til å fastslå regnskapsplikt overfor selskaper etter selskapsloven, samvirkeforetak, økonomiske foreninger, andre foreninger og enkeltpersonforetak."*

### Bakgrunn for forslaget om lovendring:

Helt siden någjeldende regnskapslov trådte i kraft 1. januar 1999 har det vært et mål for Regnskapsregisteret å fange opp alle typer enheter som har regnskapsplikt og innsendingsplikt i henhold til § 1-2. Vi anser det som viktig at alle som er underlagt plikten til å utarbeide og sende inn årsregnskap m.v. behandles likt både i forhold til å få informasjon om regnskaps- og innsendingsplikten og ileggelse av sanksjoner dersom plikten ikke overholdes, i første rekke forsinkelsesgebyr. Regnskapsregisterets praksis per i dag er at alle innsendingspliktige som tilhører en organisasjonsform som har ubetinget plikt uten unntak, følges opp av registeret. Som eksempel gjelder det aksjeselskap, allmennaksjeselskap, partrederi, boligbyggelag, borettslag og stiftelser. I god tid før innsendingsfristen får de brev fra Regnskapsregisteret med informasjon om fristen for å sende inn årsregnskap m.v. og virkningen av forsinket innsendelse. Dersom årsregnskapet ikke sendes inn innen fristen, begynner forsinkelsesgebyr å påløpe.

For flere grupper inntreer imidlertid regnskaps- og innsendingsplikten først når visse terskelverdier overskrides. Det gjelder eksempelvis ansvarlige selskaper med fem millioner kroner eller mer i salgsinntekt eller gjennomsnittlig antall ansatte på fem eller flere årverk, samvirkeforetak og økonomiske foreninger som i året har hatt salgsinntekter over to millioner kroner, andre foreninger som i året har hatt eiendeler med verdi over 20 millioner kroner eller et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 20 årverk og enkeltpersonforetak som i året samlet har hatt eiendeler med verdi over 20 millioner kroner eller et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 20 årverk. Disse verdiene har ikke Brønnøysundregistrene mulighet til å finne i egne registre. Også andre enhetstyper har regnskaps- og innsendingsplikt knyttet til kriterier som ikke fremgår av våre registre. For eksempel eierseksjonssameier som har regnskaps- og innsendingsplikt dersom de omfattes av eierseksjonsloven § 44 annet ledd og utenlandske foretak (NUF) som har slik plikt dersom de utøver eller deltar i virksomhet her i riket eller på norsk kontinentalsokkel, og som er skattepliktig til Norge etter norsk intern lovgivning. Andre eksempler er enheter som er underlagt tilsyn av Kredittilsynet, en del av de som er underlagt Lotteritilsynet, advokater, apotek og indre selskap. Dette er ingen uttømmende liste, men det illustrerer mangfoldet og kompleksiteten.

Vi er derfor avhengig av å kunne hente data fra andre etater. Dette igjen avhenger av at vi har hjemmel til å kunne få nødvendige data fra andre. På bakgrunn av likhetsgrunnsetningen bør ikke en slik adgang til uthenting av data være begrenset til kun enkelte typer enheter.

Slik forskriftshjemmelen i regnskapsloven § 9-3 er utformet i dag faller en del utenfor. Det er flere grunner til at det etter vår oppfatning er uheldig at lovbestemmelsen er så spesifikt utformet. For det første fordi den ikke dekker behovet vi har for innhenting av data. Som nevnt over faller både NUF og en rekke andre utenfor oppramsingen. For det andre kan regelverket for regnskaps- og innsendingsplikt endres slik at nye grupper blir pliktige, og da er det en fordel om de kan fanges opp uten at man først trenger å endre lov og forskrift. Vi ønsker oss derfor en lovbestemmelse som er generell og ikke begrenset til kun å gjelde spesifikke organisasjonsformer.

### Forslag til endring av regnskapsloven § 9-3:

Vi foreslår at lovbestemmelsen endres slik:

#### Fra:

*"Departementet kan ved forskrift bestemme at forvaltningsorgan skal gi opplysninger til Regnskapsregisteret som er egnet til å fastslå regnskapsplikt etter § 1-2 første ledd nr. 4, 7, 9 eller 11 og annet til fjerde ledd."*

#### Til:

*"Departementet kan ved forskrift bestemme at forvaltningsorgan skal gi opplysninger til Regnskapsregisteret som er egnet til å fastslå regnskapsplikt etter § 1-2."*

**Forslag til forskrift:**

For at vi skal kunne innhente nødvendige data er vi avhengig av at det gis en forskrift til ovennevnte lovbestemmelse. Forskriften bør være mest mulig generell slik at den dekker både de behov vi ser i forhold til dagens regelverk, og at den også vil dekke fremtidige endringer i reglene om regnskapsplikt. Det vil være uhensiktsmessig dersom det gis en kasuistisk forskriftstekst som ramser opp hvilke etater det kan hentes data fra. Faren ved en slik bestemmelse er at noen faller utenfor. Dessuten vil den være lite smidig i forhold til eventuelle senere lovendringer.

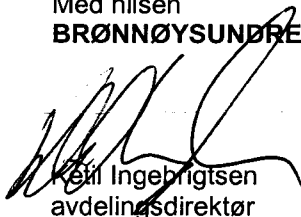
Slik vi foreslår forskriften, vil den være saklig begrenset. Dataene som innhentes skal kun brukes til å fastslå regnskapsplikt. Vi har videre foreslått at det i forskriftsteksten sies uttrykkelig at avtale om detaljene rundt innhenting av data skal inngås med hver enkelt etat. Således vil aktuelle etater/organer selv være med på å utforme detaljene i datautvekslingen.

**Forskriftstekst:**

*"Forvaltningsorgan, som har opplysninger som kan være egnet til å fastslå om det foreligger regnskapsplikt etter regnskapsloven § 1-2, har plikt til å avgi disse til Regnskapsregisteret. Opplysningene skal gis uten hinder av taushetsplikt.*

*Nærmere detaljer om overføringen og håndteringen av opplysningene fastsettes i avtale mellom det enkelte forvaltningsorgan og Regnskapsregisteret"*

Med hilsen

**BRØNNØYSUNDRREGISTRENE – Næringsavdelingen**

Siri Ingebrigtsen  
avdelingsdirektør



Harald Alstad  
underdirektør

Saksbehandler: Margrethe Meyer Trælvik